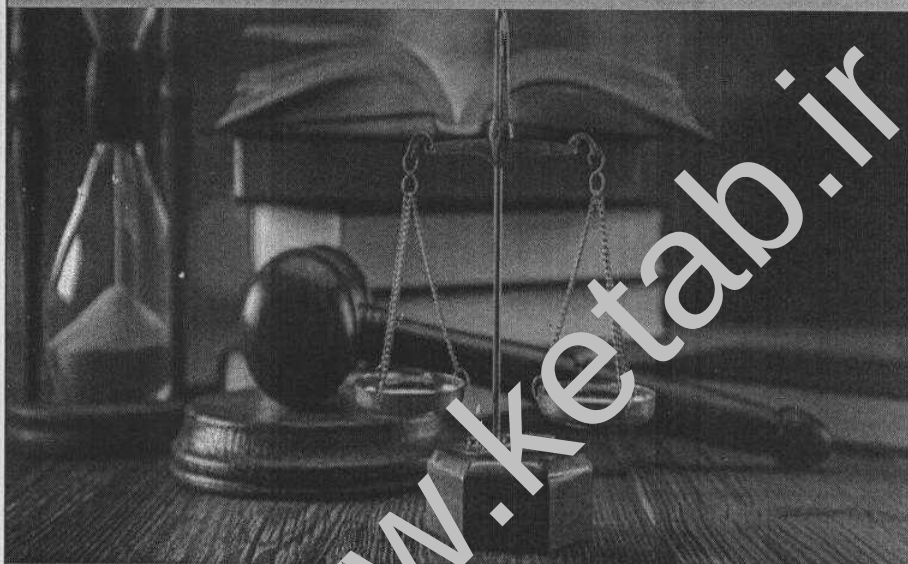

استرداد مجرمین در نظام کیفری ایران و حقوق بین الملل

نویسنده

عباس بائی لاشکی (قاضی دستخسری)

با همکاری اساتید ارجمند:

دکتر محمدرضا روزبهانی (مدرس دانشگاه قرآن و حدیث)

دکتر جواد طهماسبی (قاضی دیوان عالی کشور)

دکتر محمدتقی اکبری (عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد خرمآباد)

سرشناسه	: بانی لاشکی، عباس، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآور	: استرداد مجرمین در نظام کیفری ایران و حقوق بین الملل / نویسنده عباس بانی لاشکی. با همکاری محمدرضا روزبهانی جواد طهماسبی محمدتقی اکبری
مشخصات نشر	: تهران، کتاب آوا، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۳۲۲ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۳۶۲-۲
موضوع	: استرداد مجرمین Extradition
موضوع	: حقوق بین الملل International law
شناسه افزوده	: روزبهانی محمدرضا
شناسه افزوده	: طهماسبی جواد
شناسه افزوده	: اکبری محمدتقی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ۲ پ ۵ الف / ۴ ک ۵۴۴۵
رده بندی دیویی	: ۳۴۱.۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۶

استرداد مجرمین در نظام کیفری ایران و حقوق

بین الملل

انتشارات کتاب آوا

مؤلف:

عباس بانی لاشکی

با همکاری:

محمدرضا روزبهانی - جواد طهماسبی - محمدتقی اکبری

ناشر:

کتاب آوا

صفحه آرای و طرح جلد:

دکتر محمدرضا روزبهانی

نوبت چاپ:

اول ۱۳۹۶

شمارگان:

۱۰۰۰ نسخه

قیمت:

۲۳۰۰۰۰ ریال

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۳۶۲-۲

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴

شماره های تماس: ۶۶۹۷۴۶۵۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸

فروشگاه کتاب آوا: اسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی، رویروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری

تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

حق چاپ و نشر کتاب برای مؤلف محفوظ است.

هر گونه کپی برداره و تهیه جزوه از متن کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب جرم است و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۱۹	پیشگفتار
۲۳	بخش اول: استرداد مجرمان
۲۵	فصل اول - کلیات مفاهیم استرداد مجرمان
۲۵	طرح بحث
۲۵	مبحث اول - مفاهیم تعریف
۲۵	گفتار اول - مفاهیم معاری تعریف
۲۶	گفتار دوم - مفاهیم و تعاریف اصطلاحی
۳۰	مبحث دوم - پیشینه تاریخی استرداد مجرمان
۳۰	طرح بحث
۳۰	گفتار اول - دوره‌ی باستان
۳۳	گفتار دوم - استرداد مجرمان در اسلام
۳۴	بند اول - اهمیت معاهدات در اسلام
۳۴	بند دوم - پناهندگی در اسلام
۳۶	بند سوم - پیشینه استرداد مجرمین در اسلام
۳۸	گفتار سوم - استرداد مجرمین در دوره‌ی میانه
۳۹	گفتار چهارم - استرداد مجرمین در دوره‌ی معاصر
۴۱	گفتار پنجم - استرداد مجرمان در ایران
۴۶	مبحث دوم - منابع استرداد مجرمان
۴۷	گفتار اول - معاهدات استرداد مجرمان
۴۸	گفتار دوم - قوانین داخلی کشورها

- گفتار سوم - اصول کلی حقوقی..... ۴۹
- گفتار چهارم - عرف و عادت بین‌المللی..... ۴۹
- گفتار پنجم - شرط معامله‌ی متقابل..... ۵۰
- فصل دوم، معاهدات، آیین، شرایط و تشریفات استرداد..... ۵۱
- طرح بحث..... ۵۱
- مبحث اول - معاهدات و آیین استرداد..... ۵۱
- گفتار اول - آیین استرداد..... ۵۱
- گفتار دوم - معاهدات استرداد..... ۵۴
- مبحث دوم - شرایط استرداد..... ۵۵
- گفتار اول - شرایط مربوط به شخص مورد استرداد..... ۵۵
- گفتار دوم - شرایط مربوط به محل وقوع جرم..... ۵۸
- گفتار سوم - شرایط مربوط به زندگان..... ۵۹
- گفتار چهارم - شرایط مربوط به اعمال ارتكابی..... ۶۰
- بند اول - اصل مجرمیت مدافع..... ۶۰
- بند دوم - ماهیت جرم ارتكابی..... ۶۱
- گفتار پنجم - شرایط مجازات..... ۶۱
- بند اول - مسایل عمومی..... ۶۲
- بند دوم - مسایل اختصاصی..... ۶۳
- مبحث سوم - تشریفات استرداد..... ۶۵
- گفتار اول - روش‌های متداول در قبول یا رد تقاضای استرداد..... ۷۳
- بند اول - روش اداری - سیاسی..... ۷۳
- بند دوم - روش قضایی..... ۷۳
- گفتار دوم - روش‌های مهم استرداد در جهان..... ۷۶
- بند اول - روش فرانسوی..... ۷۷
- بند دوم - روش بلژیکی - هلندی..... ۸۱
- بند سوم - روش انگلیسی و آمریکایی..... ۸۱
- بند چهارم - روش ایتالیایی..... ۸۲
- بخش دوم: مستثنیات استرداد..... ۸۳

۸۵.....	فصل اول - جرایم مستثنی از استرداد و جرایم مشمول آن
۸۵.....	طرح بحث
۸۵.....	مبحث اول - جرایم مستثنی از استرداد
۸۶.....	گفتار اول - قاعده‌ی عدم تسلیم تبعه
۸۸.....	بند اول - عامل تابعیت و استرداد
۹۱.....	بند دوم - تعدد دول متقاضی
۹۲.....	گفتار دوم - جرایم سیاسی
۱۰۳.....	گفتار سوم - جرایم نظامی
۱۰۸.....	گفتار چهارم - جنایات بین‌المللی
۱۱۱.....	بند اول - جنایات بر ضد صلح
۱۱۲.....	بند دوم - جرایم جنگی
۱۱۵.....	بند سوم - جنایات علیه بشریت
۱۱۷.....	بند چهارم - جنایات علیه انسانیت یا کشتار جمعی (ژنوسید)
۱۲۲.....	بند پنجم - جنایت تجاوز
۱۲۴.....	گفتار پنجم - صلاحیت دیوان کشتار بین‌المللی
۱۲۶.....	مبحث دوم - جرایم مشمول استرداد
۱۲۶.....	گفتار اول - استرداد و تروریسم
۱۲۶.....	طرح بحث
۱۳۱.....	بند اول - مفهوم لغوی و اصطلاحی «ترور»
۱۴۱.....	بند دوم - مفهوم «تروریسم»
۱۴۳.....	بند سوم - تاریخچه‌ی مفهوم ترور
۱۴۳.....	بند چهارم - قرن تروریسم
۱۴۴.....	بند پنجم - تروریسم در قانون بین‌الملل
۱۴۶.....	بند ششم - مبارزه با تروریسم در ایران
۱۴۶.....	بند هفتم - مفهوم «ترور» در فقه و حقوق اسلامی
۱۵۲.....	گفتار دوم - استرداد و هواپیما ربایی
۱۵۸.....	گفتار سوم - استرداد و مواد مخدر

فصل دوم: آثار و موانع استرداد.....	۱۶۵
طرح بحث.....	۱۶۵
مبحث اول - آثار استرداد.....	۱۶۵
گفتار اول - اصل احترام به تعهدات بین المللی.....	۱۶۶
گفتار دوم - اصل تخصیص.....	۱۶۷
بند اول - تغییر وصف جرم.....	۱۷۰
بند دوم - کیفیات مشدده.....	۱۷۱
بند سوم - محاکمه غیابی.....	۱۷۱
بند چهارم - استثنائات اصل تخصیص.....	۱۷۱
مبحث دوم - موانع استرداد.....	۱۷۴
گفتار اول - استرداد و پناهندگی.....	۱۷۸
گفتار دوم - پناهندگی در لمایت.....	۱۸۰
گفتار سوم - پناهندگی در مینر.....	۱۸۲
بخش سوم: استرداد مجرمین در حقوق ایران.....	۱۹۱
فصل اول - قوانین مربوط به استرداد در ایران.....	۱۹۳
طرح بحث.....	۱۹۳
مبحث اول - شرایط شکلی استرداد در قوانین ایران.....	۱۹۳
گفتار اول - فرآیند رسیدگی.....	۱۹۴
گفتار دوم - نتایج استرداد.....	۱۹۴
گفتار سوم - هزینه‌ی استرداد.....	۱۹۵
مبحث دوم - بررسی حقوقی استرداد آخرین پادشاه سلسله پهلوی.....	۱۹۶
مبحث سوم - شرایط ماهوی استرداد در قوانین ایران.....	۲۰۱
گفتار اول - استرداد و شروع به جرم.....	۲۰۱
گفتار دوم - استرداد و تکرار و تعدد جرم.....	۲۰۳
گفتار سوم - استرداد و شرکت در جرم.....	۲۰۵
فصل دوم - سیر تکاملی مقررات استرداد در حقوق ایران.....	۲۰۹
طرح بحث.....	۲۰۹
مبحث اول - قراردادهای دوجانبه‌ی استرداد در ایران پیش از انقلاب.....	۲۰۹

۲۱۰	گفتار اول - افغانستان
۲۱۰	گفتار دوم - ترکیه
۲۱۴	گفتار سوم - پاکستان
۲۱۷	گفتار چهارم - فرانسه
۲۲۴	مبحث دوم - قراردادهای دوجانبه و چندجانبه‌ی استرداد در ایران پس از انقلاب
۲۲۴	گفتار اول - موافقتنامه‌ی همکاری ایران و سوریه
۲۲۵	گفتار دوم - موافقتنامه‌ی ایران و جمهوری آذربایجان
۲۲۸	گفتار سوم - موافقتنامه‌ی فیما بین ایران و روسیه
۲۳۳	گفتار چهارم - موافقتنامه‌ی استرداد مجرمان میان ایران و جمهوری عربی سوریه
۲۳۹	گفتار پنجم - موافقتنامه‌ی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ازبکستان
	گفتار ششم - موافقتنامه‌ی استرداد مجرمان بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
۲۴۱	جمهوری دموکراتیک مراشی
۲۴۲	گفتار هفتم - موافقتنامه‌ی بین ایران و کویت
۲۴۷	گفتار هشتم - کنوانسیون بین‌المللی علیه جرایم سازمان‌یافته‌ی فراملی
۲۵۵	بخش چهارم: انتقال محکومان - استرداد افراد محکوم شده
۲۵۷	فصل اول - کلیات و مفاهیم
۲۵۷	طرح بحث
۲۵۷	مبحث اول - تعاریف و پیشینه‌ی تاریخی انتقال مجرمان
۲۵۷	گفتار اول - تعریف انتقال محکومان
۲۵۸	گفتار دوم - پیشینه‌ی تاریخی انتقال محکومان
۲۵۹	مبحث دوم - تفاوت‌های بین استرداد مجرمان و انتقال محکومان
۲۶۳	فصل دوم - شرایط انتقال محکومان در چارچوب موافقتنامه‌های موضوع تحقیق
۲۶۳	طرح بحث
۲۶۳	مبحث اول - شرایط ماهوی انتقال محکومان
۲۶۳	گفتار اول - شرایط عمل مجرمانه
۲۶۴	گفتار دوم - شرایط حکم صادره
۲۶۵	گفتار سوم - شرایط شخص محکوم‌علیه

گفتار چهارم - شرایط دولت های صادر کننده و اجرا کننده ی حکم.....	۲۶۵
مبحث دوم - شرایط شکلی انتقال محکومان.....	۲۶۶
گفتار اول - تقاضای انتقال محکومان.....	۲۶۶
گفتار دوم - اجرای انتقال محکومین.....	۲۶۷
گفتار سوم - اجرای حکم.....	۲۶۷
بخش پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات.....	۲۶۹
فصل اول - نتیجه گیری.....	۲۷۱
فصل دوم - پیشنهادات.....	۲۷۹
فهرست منابع و مآخذ.....	۲۸۳
الف) منابع فارسی.....	۲۸۳
ب) منابع عربی.....	۲۸۶
ج) منابع لاتین.....	۲۸۷
د) مقالات.....	۲۸۸
ه) پایان نامه ها و رساله ها.....	۲۹۰
و) منابع دیگر (اسناد، قراردادها و معاهدات).....	۲۹۰
پیوست (۱) کنوانسیون های بین المللی ضد تروریسم هواپیما.....	۲۹۳
پیوست (۲) سازمان کنفرانس اسلامی.....	۳۱۸

«به نام یگانه‌ی هستی بخش»

آنگه دل خواهد، درون کعبه و بگذر نیست

آنچه جان جود، بدست صوفی بگذر نیست

گفته‌ای فیثوف و صوفی و درویش و شیخ

در غر و صف جمال و لبر فرزانه نیست

با که گویم راز دل را، از که جویم وصف ید

هر چه گویند از زبان عاشق و دیوانه نیست

مقدمه

گرچه سابقه‌ی سیاه تاریخ سאלه‌ی استرداد مجرمین به گذشته‌های بسیار دور باز می‌گردد، توسعه‌ی علوم و فنون و تکنولوژی و بشریت و سایل نقلیه‌ی سریع السیر و مدرن که از خصوصیات بارز عصر کنونی است و منجر به شکست مرزها و مسافت‌های طولانی بین کشورها و اجتماعات بشری گردیده است، به مجرمین و بهکاران این امکان را می‌دهد که پس از ارتکاب جرم به آسانی و در مدت زمانی کوتاه از کشوری به کشور دیگر فرار نموده، تاروپود اجتماعات بشری را درهم پیچند و امنیت و آسایش عمومی جوامع را دستخوار زیات خود قرار دهند.

از آن‌جا که زیان‌دیدگان از جرم از پای ننشسته و تا دستگیری مرتکب عمل مجرمانه، آلام آنان تسکین نمی‌یابد، لذا عدالت و تعاون قضایی ایجاب می‌کند متهمین مجرمین فراری در سایر کشورها احساس آسایش و امنیت ننمایند.

در بسیاری از موارد نیز ممکن است افراد تبه‌کار در یک کشور یگانه مرتکب جرایمی بر علیه آسایش و امنیت مردم یک کشور دیگر بشوند، که در این صورت چنان‌چه در آن کشور یگانه احساس امنیت کنند و دسترسی به آنان و اعمال مجازات علیه آن‌ها امکان‌پذیر نباشد، این امر سبب تشویق و تحریک مجدد آن‌ها در ارتکاب جرایم مشابه می‌شود.

از سویی، یکی از ویژگی‌های اساسی رسیدگی‌های کیفری، تسریع در انجام آن است و ممکن است در برخی موارد، دلایل و مدارک مرتبط با جرایم ارتکاب یافته در کشور دیگری وجود داشته

باشد و یا در بعضی پرونده‌های کیفری دولت‌ها نیازمند بهره‌مندی از تجارب کشورهای دیگر و یا نیازمند استفاده از نظریات کارشناسان زبدهی سایر کشورها و حتی ناچار به انجام برخی از تحقیقات در یک کشور دیگر باشند که در این صورت جهت تسهیل و تسریع در رسیدگی قضایی، دولت‌ها ناگزیر از همکاری با یکدیگر می‌باشند.

بدیهی است که یکی از تأسیسات حقوقی - سیاسی که بیش از پیش نقش بسزایی در انجام این مهم دارد تا یک عدالت غیرسیاست‌زده تأمین شود و کشورها و دولت‌ها بتوانند وظایف و رسالت‌های عادی خود را در درستی انجام دهند، استرداد مجرمین است.

استرداد در جایی می‌شود که مجرمین فراری در محاکم قضایی کشوری محاکمه شوند که از هر نظر، جهت رسیدگی به جرم ارتكابی آنان صالح‌تر است و از طرفی، سبب طرد عناصر نامطلوب از کشوری می‌شود که او تقاضای استرداد شده است. لذا با احساس چنین ضرورتی، مسأله‌ی استرداد مجرمین مطرح می‌شود.

استرداد در واقع عبارت است از: تسلیم متهم و یا محکوم علیه از طرف کشوری که مرتکب

پس از ارتكاب جرم به آن پناه برده، به کشور، حق محاکمه و یا مجازات او را دارد.

استرداد مجرمین یک اقدام دوجانبه یا چندجانبه است که درهاست که به منظور تعقیب و مجازات مجرمین و اجرای احکام کیفری و قضایی و تأمین نظم و امنیت صورت می‌پذیرد و به کشور یا کشورهایی که نظم و امنیت آنان به مخاطره افتاده این امکان را می‌دهد که بتوانند تقاضای استرداد کسانی را که محل نظم و امنیت آن کشور هستند، از کشور میزبان بخواهند و آنان را به مجازات برسانند.

استرداد موجب می‌شود که مجرمین فراری در محاکم قضایی کشوری محاکمه شوند که از هر نظر، جهت رسیدگی به جرایم ارتكابی آنان صالح‌تر است و از طرفی، سبب طرد عناصر نامطلوب از کشوری می‌شود که از او تقاضای استرداد شده است.

سابقه‌ی سیاسی - تاریخی مسأله‌ی استرداد مجرمین به گذشته‌های بسیار دور باز می‌گردد. در واقع اندیشه‌ی استرداد مجرمین یک امر قدیمی است که از نیمه‌ی قرن نوزدهم به بعد بین کشورها با رعایت عمل متقابل معمول گشته است، لیکن بنای استرداد اولین بار توسط اسلام عنوان شده است.

در فقه سیاسی اسلام نیز به مسأله‌ی استرداد مجرمین توجه خاصی مبذول گردیده است، به طوری که اسلام بر لزوم تعهدات ناشی از عقود و قراردادهای تأکید ورزیده و اولین قرارداد مکتوب در زمینه‌ی

استرداد مجرمین را ارایه کرده است. اسلام به منطقی ترین و موجزترین وجهی، اساس و مبنایی را که اصل مزبور باید بر آن اساس استوار گردد، معین نمود.

موضوعات استرداد مجرمین، معاضدت قضایی و انتقال محکومین، امروزه از مباحث مهم حقوق جزای بین الملل و حقوق بین الملل عمومی به شمار می روند و موافقت نامه هایی که پیرامون موضوعات فوق تنظیم می شوند، چون حسب توافق بین دولت ها برقرار می شوند، در قلمرو روابط بین الملل قرار دارند. به این لحاظ چنین مقرراتی نمی تواند توسط هر دولتی به صورت یک جانبه شرط شوند و از سوی دیگر چون اقداماتی هستند که با آزادی های فردی مرتبط می باشند و احتمالاً به آن صدمه خواهد زد لذا باید طبق قانون و توسط مقامات قضایی اعمال گردند. به این جهات است که در اینگونه موافقت نامه ها مسأله ی صلاحیت قانون ملی و معاهده ی بین المللی از یک طرف و آیین رسیدگی توسط مقامات قضایی و اداری از طرف دیگر مطرح می گردد.

این موضوعات چنانچه در قالب معاهده ی بین دولت ها پیش بینی شوند دارای خصیصه ی اجباری هستند، در غیر این صورت مورد مستند اختیاری و گاهی نیز مشروط به عمل متقابل می شوند.

لازم به ذکر است استرداد که در آغاز عملی ناشی از اراده دولت بود، اما به تدریج که جامعه بین المللی به یکدیگر نزدیک می شود، استرداد مابین جنبه ای قضایی به خود می گیرد. گرچه هنوز به مرحله ی کاملاً قضایی نرسیده است و جنبه اختلاط دارد؛ یعنی هم قضایی است و هم اداری.

دولتی که با استرداد موافقت می نماید، در واقع بر روی مفهوم کلی قواعد صلاحیت بین المللی را وظیفه ی خود می شناسد. ولی این دولت از ملاحظات سیاسی خارج نیست و حق دارد میزان اعتمادی را که محاکم و مقامات دولت متقاضی به وی الهام می کند و هر قدر در این تقاضای استرداد نهفته است، بسنجد و با این سنجش با تقاضای استرداد موافقت کند.

با توجه به این که در تنظیم موافقت نامه ها جلب منافع ملی دولت ها مورد نظر است، بنابراین لازم است نظریه های دانشمندان علم حقوق در کشورمان راهگشای نقایص موجود در موافقت نامه ها باشد و با پیشنهادات خود کمک فراوانی به جلب منافع ملی در موافقت نامه های دوجانبه یا چندجانبه بین دولت ایران و سایر دولت ها نمایند.

در حال حاضر چنین استنباط می شود که استرداد مجرمین از پدیده ای حقوقی به موضوعی سیاسی قضایی تبدیل شده باشد. از این رو می باید در این خصوص فکری کرد و چاره ای اندیشید و از طریق مذاکرات حضوری به وضعیت خاتمه داد تا زمینه ی بهانه گیری ها از بین رود.

در این پژوهش، تلاش می‌شود تا با بررسی سیر تاریخی استرداد مجرمین و نیز عناصر، شرایط و عوامل پیدایش آن درک بهتری از این موضوع به دست آید و همچنین آثار و موانع آن در سطح جهان و قراردادهایی که در این زمینه کشور ایران با دیگر کشورها منعقد نموده مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد، نقاط ضعف و قوت آن‌ها ارزیابی شود و به تحولاتی که در طی سال‌های اخیر در امر استرداد صورت گرفته است نیز اشاره شود. البته پیش از آن برای دقت بیشتر در مفاهیم مورد استفاده، چند تعریف متفاوت از استرداد مجرمین مطرح می‌شود و در نهایت روش‌هایی را که در این خصوص در جهان معاصر وجود دارد مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهیم و در پایان نیز به موافقت‌نامه‌های استردادیه که میان جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورها، قبل و بعد از انقلاب اسلامی منعقد گشته است، اشاره می‌شود.

کنوانسیون علیه - رایم سال ۱۹۴۸ میلادی در پالرمو ایتالیا به تصویب رسید و ایران نیز آن را تصویب کرد، از جمله دیگر اسناد بین‌المللی است که در این پژوهش مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. ماهدات ایران بر اساس آن تحلیل می‌شود.

نویسنده در ابتدا سعی دارد بخش اول این پژوهش را با عنوان استرداد مجرمان را مورد بحث و بررسی قرار داده که در دو فصل تقدیم خواهد شد. در ابتدا امر، کلیات و مفاهیم و پس از آن، معاهدات، آیین، شرایط و تشریفات استرداد، و در نهایت به روش‌های مهم استرداد در جهان و در بخش دوم به بحث مستثنیات استرداد و در بخش سوم به استرداد مجرمین در کشور ایران و بخش چهارم مربوط به انتقال محکومان - استرداد افراد محکوم شده را در دو فصل کلیات و مفاهیم؛ شرایط انتقال محکومان در چارچوب موافقت‌نامه‌های موضوع تحقیق؛ و بخش پنجم مربوط به نتیجه‌گیری و پیشنهادات مورد پژوهش و بررسی واقع خواهد شد.

مباحث این کتاب در بخش اول مربوط به استرداد مجرمان، را بدین ترتیب می‌توان منطقی، مرتب ساخت:

« فصل اول: کلیات و مفاهیم استرداد مجرمان؛

« فصل دوم: معاهدات، آیین، شرایط و تشریفات استرداد؛

و بخش دوم مربوط به مستثنیات استرداد را در دو فصل به شرح زیر بررسی می‌نماییم:

« فصل اول: جرایم مستثنی از استرداد و جرایم مشمول آن؛

« فصل دوم: آثار و موانع استرداد؛

و بخش سوم مربوط به استرداد مجرمین در حقوق ایران را در دو فصل به شرح زیر بررسی می‌نماییم:

« فصل اول: قوانین مربوط به استرداد در ایران؛

« فصل دوم: سیر تکاملی مقررات استرداد در حقوق ایران؛

و بخش چهارم مربوط به انتقال محکومان - استرداد افراد محکوم شده را در دو فصل به شرح زیر بررسی می‌نماییم:

« فصل اول: کلیات و مفاهیم؛

« فصل دوم: شرایط انتقال محکومان در چارچوب موافقت‌نامه‌های موضوع تحقیق؛

و بخش پنجم مربوط به نتیجه‌گیری و پیشنهادات را در دو فصل به شرح زیر بررسی می‌نماییم:

« فصل اول: نتیجه‌گیری؛

« فصل دوم: پیشنهادات؛

لازم به ذکر است که در زمینه استرداد مجرمین در نظام کیفری ایران و حقوق بین‌الملل، آثار و تالیفات ارزشمندی توسط نویسندگان ما به رشته تحریر درآمده است و در این کتاب نیز به این آثار و تالیفات استناد و از آن‌ها استفاده گردیده است. با این حال کتاب پیش‌رو که به استرداد مجرمین در نظام کیفری ایران و حقوق بین‌الملل، با رویکرد به حقوق جزای اسلام اختصاص دارد تلاش گردیده است که مطالب تا حد امکان به زبان ساده و قابل فهم برای دانش‌ریزان، حقوق و نیز سایر علاقه‌مندان به مباحث جزایی بیان گردد. به همین جهت، جز در موارد استثنایی در بحث‌های تطبیقی و مقایسه‌ای قانون با قوانین بین‌المللی مربوط به حقوق کیفری خودداری شده و بر سمرات حقوق داخلی تکیه شده است.

از ویژگی‌های دیگر این کتاب تأکید بر مباحث عملی و آرا و رویه‌ی قضایی مربوط به حقوق کیفری اسلام می‌باشد. و علاوه بر بیان این مباحث نظری، نگارنده سعی کرده است بحث‌های عملی و چگونگی اعمال حقوق جزایی و دعاوی مربوط به آن در حقوق ایران را مورد بررسی قرار دهد. و دیگر این که در موارد لزوم آرای دادگاه و رویه‌ی قضایی معمول در مراجع قضایی، نیز در ضمن مطالب آورده شده است.

در پایان شایان ذکر است که آنچه می ماند، سهم استادان محترم در بیان مطلب کتاب است که با استفاده از هنر تدریس، سهم عمده را در تربیت حقوق دانان آینده کشور، به ویژه استادان حقوق، دارند. از این رو، هر جا که درک مطالب کتاب، برای دانشجویان به آسانی ممکن نباشد، توضیح لازم را مثلاً با شرح اصطلاح حقوقی یا ارجاع دانشجویان به قانون آیین دادرسی کیفری، بیان فرمایند.

نکته پایانی این که تمام سعی و تلاش نگارندگان در تدوین و نگارش این پژوهش، جلب رضایت خدا و اهل بیت (علیهم السلام) و مخاطبین محترم بوده و سپس با تکیه بر مبانی فقهی و حقوقی (یعنی آیات و روایات و ...) در نظام حقوق کیفری اسلام، ادای حق مطلب به نحو ای احسن می باشد. همچنین نگارندگان امیدوار است که این تحفه ناقابل مورد توجه خوانندگان محترم قرار گرفته باشد و در آشنایی دانشجویان عزیز و سایر علاقه مندان به مباحث جزایی و به ویژه بحث های علمی آن موثر واقع شود. از تمام خوانندگان و اندیشمندان و صاحب نظران بزرگوار خواهشمندم که ضمن یادآوری اشتباهات نگارندگان، طرأه خود را به آنها منتقل سازند تا در چاپ های بعدی لحاظ گردد. انشاء ...

الحمد لله رب العالمین

با آرزوی توفیق همگان در نسب، علم و معرفت

عباس بایی لاشکی، محمدرضا روزبهانی و نجاد علیزاده، محمدتقی اکبری

بهار ۱۳۹۶